

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים כמו גם לבני הדורות הבאים שכן בעזרתו יוכלו להכיר את אוסף הסיפורים הפרטיים המרכיב את התמונה הרחבה. לסיפור האישי שלכם יש אפוא חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד במסגרת פרויקט לציון 60 שנה למדינת ישראל. אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי נכון להיום

שם משפחה: שלמון	שם פרטי: חיים
-----------------	---------------

פרטים אישיים לפני ובתקופת השואה

שמות ומקומות יש לרשום בדפוס- גם בלועזית במקומות המסומנים

שם משפחה		שם פרטי	
לפני המלחמה: שלפמן		shlufman	
שם פרטי		בלועזית	
לפני המלחמה: חיים		haim	
מקום לידה		בלועזית	
(ישוב, מחוז): רדום		radom	
שם פרטי		שם פרטי ושם	
של האב: אהרון		נעורים של האם: דבורה וייסמן	
שם פרטי של האישה/הבעל		שם נעורים	
(אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):		של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה		ארץ מקום	
(ישוב, מחוז): פיונקי		המגורים: פולין	
השכלה/תואר אקדמי		מקצוע לפני	
לפני המלחמה:		המלחמה:	
מקומות מגורים בזמן מלחמה			
(ישוב, מחוז, ארץ): רדום			
האם היית בגטאות? אילו? גטו רדום			
האם היית במחנות? אילו? מחנה שידלוביץ			
מקום השחרור: גונסקירכן			
תאריך השחרור		05.05.1945	
האם שהית במחנה		לאן הלכת/חזרת לאחר	
עקורים? איזה? מחנה צרפתי ליד ולס		השחרור (ציין מקום)? איטליה	
מקומות/מחנות		שם	
בדרך לארץ:		שנת	
		העליה: 1946	
		האנייה: ווג'ווד	

DORON@RUN-WAY.CO.IL

002206969

0544671900

לדורות סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

נא ספרי על קורותיך לפני המלחמה

(נקודות להתייחסות: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):

חיים נולד ברדום בשנת 1929 וכבר בגיל צעיר עברה משפחתו לעיירת הקיט פיונקי.

לחיים אב בשם אהרון ואם בשם דוברה, אח קטן ששמו יעקב לייביש ואחות בכורה ששמה סבינה.

חיים למד בחדר מגיל 4 ועד גיל 7. מגיל זה החל ללמוד בבית הספר במהלך היום ובחדר אחרי הצהריים.

לאביו אהרון הייתה חנות נעליים ואימו דוברה הייתה עקרת בית וכמובן גם עבדה בחנות המשפחתית. אהרון בנה בעצמו בית נוסף

בפיונקי והספיק למכור אותו בשנה שלפני המלחמה, וצעד זה עזר לו לשרוד בתקופת השואה. בפיונקי גרו גם קרובי משפחתם-

דודה מאלה ודוד בינם וילדם חיים. הם גרו בשכנות למשפחתו של חיים.

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(נקודות להתייחסות: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, מסתור או זהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזרנאט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, השחרור וחזרה הביתה; האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע משמעותית להצלתך; בריחה/הגירה מאונס, פינוי/אנוקזאציה למרכז ברה"מ):

בתחילת המלחמה בשנת 1939 נלקחו אהרון ובנים, אביו ודודו של חיים, לעבוד במכבי האש של פיונקי. בגלל הפחד שהעיירה

תופצץ, עקב הימצאות בית חרושת גדול לאבק שריפה במקום, עזב חיים עם אימו דודתו אחיו ואחותו לזבולין, עיר שבה התגוררו

אחיו של אהרון. אך כשהגיעו לשערי העיר החל חיל האוויר הגרמני להפציץ את זבולין וחיים ומשפחתו נשארו מחוץ לעיר עד סוף

ההפצצה ונכנסו פנימה רק בערב. לאחר שהייה של שבועיים בזבולין חזרו חיים ומשפחתו לעיירה רדום, ודודיו לפיונקי, לאחר

ששמעו שאהרון ובנים נלקחו על ידי הצבא הגרמני למחנה צבאי- קזרמה. ברדום גרו חיים ומשפחתו בבית הישן שלהם ביחד עם

סבתו ועוד שלושה אחים של דוברה, ברדום גרה גם אחותה של דוברה וילדיה. לאחר תקופה מסוימת שוחררו אהרון ובנים

מהקזרמה- אהרון חזר לרדום ובנים לפיונקי. הבית בו גר חיים היה בתוך תחומי הגטו שהוכרז ב 1940. בתור ילד זוכר חיים איך

היה מתגנב לצד הפולני על מנת להעביר אוכל לצד היהודי. אביו היה נלקח מעת לעת לעבודה בשביל הגרמנים וחיים היה מצטרף

אליו מידי פעם. ב 1942 לקחו את אביו לעבודה וחיים הצטרף אליו, וממקום העבודה הם נשלחו לגטו שידלוביץ- שם גר אחיה של

אימו דוברה- מוטל. משם כבר לא יכלו לחזור לרדום. חיים ואביו נשארו אצל מוטל ודוברה וסבינה הצליחו לעבור מרדום לפיונקי.

בערב יום כיפור של 1942 נסגר הגטו ומשאיות משא חיכו מחוץ לתחומי- והגרמנים אברו שמי שרוצה לעבוד יכול לעלות על

המשאיות. חיים רצה לעלות על אחת המשאיות אך אביו ודודו מנעו זאת ממנו. בדיעבד התברר שמשאיות אלו נסעו למיידנק.

חיים, אביו ודודו ועד קבוצה של כעשרה אנשים התחבאו בעליית גג במשך כשבוע, ולאחר שבוע זה נגמרו ומישהו החליט לצאת

החוצה ולחפש מים. כשחזר אותו אדם עם המים נתפסו כולם על ידי הגרמנים והורדו מעליית הגג. חיים ודודו הצליחו לברוח

לדורות סיפוריהם של ניצולי השואה חיים בישראל

ולתחבא בעליית גג בבית אחר ושם למזלם מצאו תפוחי עץ קטנים למאכל. לאחר כיומיים שם ירד חיים לרחוב, לבוש כגוי,

וברחוב נודע לו שכל היהודים שהתחבאו בגטו נלקחו ע"י הנאצים למחנה אחר בעיר. חיים הסתנן פנימה ואכן מצא שם את אביו

ודודתו. אביו אמר לו שעליו לחזור לדודו בעליית הגג ושעליהם ללכת לפיונקי לקראת אימו, ושהוא והדודה יברחו בלילה מהמחנה

לכיוון פיונקי גם כן. אהרון נתן לחיים הרבה כסף והם קבעו להיפגש בפיונקי אצל בעל מאפיה בעיר, חבר גוי של אהרון. לאחר

זרידה מאביו חיים קפץ החוצה מעל גדר המחנה, וחזר לדוד בעליית הגג לאחר שקנה כיכר לחם. בלילה יצאו שניהם לכיוון פיונקי,

כאשר בדרך עברו בבית הקברות של שידלוביץ. לפנות בוקר הגיעו חפולני מקומי באיזה כפר, מכר של בנים, והוא החביא אותם

בעבור כסף וזהב. אחרי יום או יומיים החליט הגוי שרק הדוד יכול להישאר וכך המשיך חיים לבד לפיונקי במשך כמה שבועות

ועבר בעיירות וכפרים על הדרך. באחת העיירות אמרו לו שבת דודתו מזבולין נמצאת שם, שלקחו אותה לעבוד והיא תחזור בערב.

חיים חיכה לה ובת דודתו הגיעה וטיפלה בו וביום למחרת הוא המשיך. בדרך הגיע לזבולין ובאותו היום הגטו שם נסגר וכל

האנשים שהיו שם היו בדרכם לרכבת, והזהירו אותו שאימו ואביו שם אבל מסוכן מידי ללכת לשם. כשהגיע הלילה אמרו לו שהוא

צריך להמשיך. כל הלילה הלך חיים בתוך יער ולפנות בוקר בצאתו מן היער פגש זוג פולנים שהכירו אותו ושאלו אותו לאן הוא

הולך והזהירו אותו לבל ילך לאותו גוי חבר של אביו, מפני שבדרך אליו צריך לעבור בתחנת רכבת ושם תופסים הגרמנים בחורים

צעירים, גם גויים, ושולחים אותם לעבודה בגרמניה. אז חיים הלך למקום אחר, לאיכר פולני שהכיר את אביו, ושם התחבא

בשיחים שמחוץ לחווה, עד שפגש את בתו של החוואי שהכניסה אותו לבית. חיים שהה שם במשך שבוע ימים כאשר ביום הוחבא

במתכן ובלילה היה בא לאכול עם המשפחה. האיכר שלח אותו לכיוון בית חרושת אל קבוצה של יהודים שעבדו בתוך מחנה סגור

ונתן לו שקית תפוחי אדמה. על גדר המקום הסתובב פטרול. בדרכו לשם פגש קבוצה של ילדים גויים שלמדו איתו בבית הספר

ומשם המשיך לגדר המחנה ואחרי שהפטרול עבר ניסה להיכנס חיים והיהודים שאלו אותו אם הוא מוכר אם הוא מוכר את תפוחי

האדמה וכששאל אותם על דודתו, זיהה אותו אדם בשם שמיל, שבנו למד עם חיים, שאמר לו שילך לכיוון הדואר ושיחכה להם

שהם עוברים שם ובצורה זו יכנס למחנה. בדרך לשם, בגלל שפחד ורצה להעביר את הזמן בלי להתגלות נכנס לכנסייה על מנת

להשתלב, ולאחר מכן הלך לשבת על ספסל ליד הדואר וכשהגיעו היהודים נכנס איתם לתוך המחנה. אותו שמיל גם סיפר לו

שדודתו אף שיחדה את שומרי מחנה על מנת להכניסו פנימה. בגלל שהייתה בעיה ששמו לא היה ברשימות, הסתירו אותו עד שהגיע

טרנספורט מרדום, חיים הצטרף אליהם ונרשם ביחד איתם. במחנה זה נתן את כל כספו לדודו ודודתו ובתחילה הכל היה בסדר.

לדורות סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

בחורף נשלח חיים עם עוד אנשים לאסוף עצים בשביל הגרמנים, וכשחזרו באחד הימים למחנה ובדקו אותם בכניסה למגורים גילו שהוא עם חום ומחלת הטיפוס. העבירו אותו לבית בודד מחוץ לאיזור המגורים אך עדיין במתחם בית החרושת ושם שכב חיים כשבוע ימים מבלי לדעת מה קורה. לאחר כשבוע הוצא חיים ונשלח חזרה למגורים לדודו ולדודתו. הם סידרו עבודה אחרת במחלקת הופקולונייה- פריקה של סחורות והעברתם למחלקות אחרות, גם בן דודו עבד איתו שם. בתוך בית חרושת זה הייתה גם אפשרות להשיג וודקה, שאותה מכרו חיים וחבריו לפולנים בעבור בצל ותפוחי אדמה. בזכות זה שידעו איפה נמצא כל דבר במחנה והייתה להם באופן יחסי גישה חופשית, חיים וחבריו הלכו לקבל שאריות מארוחת הצהריים של הפולנים מחוץ לחדר האוכל שלהם.
בפיוניקי היו עד אוגוסט 1944, ואז כל העובדים הוצאו למשלוח לאושוויץ. ברכבת נסעו במשך כשלושה ארבעה ימים יד שהגיעו לרמפה של בירקנאו. רוב מי שהגיע נשלח למקלחות ויצאו משם ערומים לגמרי. הם קיבלו "פשקים"- מדי אסיר בצבע שחור לבן לאחר מכן קיבל חיים את המספר על היד-B874. הצריך של חיים שכן ליד המחנה בו שוכנו הצוענים.
לאחר מספר ימים הגיעו משאיות לקחת אנשים לעבודה, ובגלל שהיה עדיין קטן הקאפו לא נתן לא לצאת ולעלות על המשאיות. בגלל שכולם הכירו אותו, עזרו בכל אופן לעלות על המשאיות ולהגיע למחנה העבודה סוסנוביץ. שם היות והיה רשום כיליד 1926 נשלח חיים לעבוד בבית חרושת לנשק בעוד רוב הצעירים נשלחו לעבוד בקילוף תפוחי אדמה. בבית החרושת עבדו גם פולנים שהביאו לו אוכל לעיתים. יום אחד נשלח גם כן לקילוף תפוחי אדמה ומשם גנב כ 15 תפוז"א והגרמנים תפסו אותו ועל כל תפוז"א שנתפס הולקה בשוט, אך בגלל שלא צעק ויתרו לו על חלק מההצלפות. בסוסנוביץ' נשאר עד ינואר 1945. בלילה מסוים הודיעו להם שעוזבים את המחנה, באותו הזמן הם כבר שמעו את רעש התותחים של הצבא הרוסי. היה קור נוראי ושלג רב בחוץ, כל אחד קיבל מעט סוכר מרגרינה ולחם והתחילה הצעידה. בצעדה זו הלך חיים עשרה ימים בהם עברו בגלייביץ צ'כיה.
מלבד מרק בערב לא היו אוכלים ושותים כל היום. בתעלות שמצאו בדרך היו מקלפים מהקירות צדפות קטנות למאכל ולשתיה היו מפשירים מעט שלג. עם חיים היו עוד 15 בחורים שיצאו מסוסנוביץ' ובדרך נפגשו עם אנשים שיצאו מאושוויץ לאחר שהובאו לשם מלודג'. לאחר כעשרה ימי הליכה ועוד ארבעה ימים ברכבת הם הגיעו למטהאוזן.
במטהאוזן הוכנסו למקלחות וסימנו על גבם סימנים שמטרתם הייתה להפריד אנשים מסוימים לבית החולים, אך הם ניקו את הסימנים אחד מהשני. מטהאוזן היה מחנה מעבר אך גם שם היה קרמטוריום, בו עבד מקס- מכר של חיים ממחנה פיוניקי.
חיים נכנס לקרמטוריום וראה איך שופכים את הגופות. לאחר מספר ימים במטהאוזן נשלח חיים לגוזן. בלילה שהגיע לגוזן

לדורות סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

<p>היה קור קשה ושלג ושלחו אותם עירומים למקלחות ומשם נשלחו לצריפים שם קיבלו חולצה ומכנסיים. בגזון עבד חיים במחצבה ושם סחב אבנים הלך ושוב כל היום ומידי פעם גם נשלח לעבוד בהוצאת תפוחי אדמה ממרתפים. באיזור זה היו הפצצות של הצבא האמריקני ובזמן ההפגזות היה צורך לברוח לתוך הבונקרים ומשם גנבו תפוחי אדמה והצליחו להחליף אותם בלחם עם אנשים אחרים. פעם אחת נתפס חיים גונב והוא קיבל מכות מהגרמנים. היה רעב איום ונורא והיהודים היו מחפשים קליפות תפוחי אדמה בזבל על מנת לאכול. מגזון העבירו אותם לאחר חודשיים בערך לצלטלגן- מחנה אוהלים. שם הם נפגשו עם יהודי הונגריה שחפרו את השוחות לגרמנים. בזמן ששהו שם היו הפצצות של האמריקאים על האזור. לאחר מספר ימים הועברו לגונסקירכן, בתוך יער, ים היה צפוף מאוד ותנאים גרועים מאוד. ביום האחרון שם עזבו הגרמנים את המחנה וקבוצה של יהודי הונגריה השתלטו על המחנה ולקחו אוכל מהמחסנים. חיים ניסה לקחת אוכל מהמטבח שם אך יהודי אחר תפס אותו וניסה לקחת ממנו את האוכל עד שהגיעה בחורה הונגריה וביקשה ממנו לשחרר את חיים, והבחור ענה לה- "לנג'ל ג'ידו קוצ'ו"- יהודי פולני כלב. לאחר מכן חיים חזר לחבריו והם נשארו במחנה עד לפנות בוקר ואז יצאו לכיוון העיר ולס, ובדרך פגשו את הצבא האמריקאי וגם מצאו כדי חלב ושתו מהם והחיילים האמריקאים נתנו להם מרק. כשהגיעו לעיר ולס הם למעשה לא עשו שום דבר מלבד לחפש אוכל. לאחר ששבנו בערב נכנסו לבית ספר בעיר ושם התרחצו והחליפו בגדים. משם נשלחו למחנה הצרפתי ששם היו בעיקר יהודי הונגריה ומשם למחנה בזלצבורג, בו היו בעיקר יהודים פולנים. שם פגשו בחיילי הבריגדה היהודית.</p>
<p>נא ספרי על קורותיך בארץ ישראל מאז העלייה (נקודות להתייחסות: בריחה, העפלה וקליטה):</p>
<p>מזלצבורג הוברחו חיים וחבריו לאיטליה על ידי חיילי הבריגדה היהודית. באיטליה הגיעו תחילה לתוך שוק פירות, שם מכרו כל מה שהיה להם בעבור מעט פירות. משם עברו לבולוניה ולמודנה ומנג'נטה ומשם לוילה בנצ'יסטה בפיוזולי ליד פלורנס.</p>
<p>שם שהה חיים מספר חודשים ולמד עברית. לאחר מכן עבר לוילהמברוזה ומשם לגנואה וביוני 1946 עלה על האונייה ווג'ווד והגיע ארצה.</p>
<p>נא ספרי על חיך בארץ (נקודות להתייחסות: לימודים, תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה, דורות המשך וכו'):</p>
<p>בדרך לארץ הם נתפסו ע"י הבריטים ששלחו אותם לעגון בנמל חיפה ומשם לעתלית. בעתלית שהה חיים כחודש עד שהצליח לעבור, לאחר מאמצים רבים, לקיבוץ אלונים דרך עליית הנוער. בשנה וחצי הבאות שהה חיים בקיבוץ, עבד ולמד שם.</p>
<p>במרץ 1948 התגייס חיים בחיפה ברחוב החלוץ והצב בחטיבת עודד- חטיבה 9, וקיבל את המספר הצבאי 3099. כשהחלה מלחמת השחרור שירת חיים כחייל במחלקת הקשר.</p>
<p>לאחר השחרור ב 1951 הלך חיים לגור עם חברים בשכונת חליסה, חיפה, בתקופה זו עבד בעבודות מזדמנות- גם בבניין וגם בנמל. לאחר תקופה קצרה עבר לעבוד במטבח בשער עלייה ומשם עבר לעבוד ב"צרכן" של חיפה, שם עבד כסגן מנהל של הסניף ברחוב הרצל בזמן תקופת הצנע.</p>
<p>במקום זה הכיר את אשתו לעתיד- רחל לבית וינקלר. ב 1952 התחתן, ועבד ב"צרכן" עד 1954. בשנת 1953 נולד בנו הבכור אהרון. לאחר שסיים לעבוד ב"צרכן" עבר חיים לעבוד עם חותנו במפעל אבן ושיש בצומת קרית אתא- מפעל "וינקלר שלמון" עד</p>

ימינו. מלבד בנו הבכור אהרון נולדו לו עוד שני בנים- אריה ודורון. לחיים 11 נכדים.

נספח

כל הפרטים בנספח זה אינם גלויים לציבור ואינם מיועדים לפרסום באינטרנט

פרטי קשר

פרטי קשר			שם משפחה: שלמון	
שם פרטי: חיים				
מס' בית: 6		דירה:	כניסה:	רחוב: זורבבל
מיקוד: 34671		ת.ז.: 002206969		עיר: חיפה
מס' טל' נייד:		דוא"ל: rachela1937@bezeqint.net:		מס' טל': 048345782

מידע כללי

(המידע שלהלן הוא לצורך תיעוד ביד ושם ולא יופיע באתר הפרויקט באינטרנט):

האם מסרת בעבר עדות ליד ושם? ☐ כן / ☐ לא
האם שמות בני משפחתך ומכריך שנספו בשואה הונצחו ב"דפי עד" ביד ושם? ☐ כן / ☐ לא / לא יודע
במידה ולא - האם ברצונך לקבל סיוע במילוי דפי עד להנצחתם? כן / לא
האם ברשותך תיעוד מקורי מזמן השואה? אם כן איזה:
תמונות ☐ כן ☐ מכתבים ☐ יומן ☐
זיכרונות ☐ חפצים ☐ אחר ☐

הסכמה לפרסום פרטים באינטרנט

אני, הח"מ, שולמן חיים, נושא תעודת זהות מס' 002206969, מצהיר, מאשר ומסכים כדלקמן:

מילאתי שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה
הריני מצהיר/ה ומאשר/ת כי הנני מבינה, יודעת/ת ומסכימה/ה כי משרד הגמלאים ו/או מי מטעמם יעלו את הפרטים שמסרתי בשאלון או כל חלק מפרטים אלו, לאינטרנט.
הריני מצהיר/ה ומתחייב/ת כי אין ולא תהייה לי כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה כלפי משרד הגמלאים ו/או יד ושם ו/או מי מטעמם בקשר לפרסום פרט כלשהו מתוך הפרטים שמסרתי בשאלון.

חתימה:

תאריך:

פרטי ממלא השאלון (במידה ואינו הניצול עצמו)

שם פרטי:רועי	שם משפחה: הבר
מס' טלפון: מס' טלפון	עיר:חיפה
נייד: 0528226359	תפקיד:סטודנט
שם הארגון השולח:המרכז למיצוי זכויות ניצולי שואה	

תאריך מילוי: 22.09.09

פרטי מקליד השאלון

שם פרטי:רועי	שם משפחה:הבר
מס' טלפון: מס' טלפון	מקום:חיפה
מס' טלפון נייד: 0528226359	

תאריך הקלדה: 29.09.09.

לפניות ומשלוח השאלון | המשרד לענייני גמלאים | ת.ד. 13034, תל אביב | טל': 8840* | פקס: 03-6442572